

8. národní konference NKC – gender a věda představila vize bezpečnějšího prostředí ve vědě i na univerzitách

11. září 2024, Praha | V úterý 10. září se v prostorách Akademie věd ČR uskutečnila v řadě již 8. konference o genderu a vědě. Jejím ústředním tématem bylo sociální bezpečí se zaměřením na genderově podmíněné násilí. Vize do budoucna, ale i nutné okamžité kroky k vytvoření bezpečného a důstojného pracovního a studijního prostředí diskutovali zástupci a zástupkyně MŠMT, Akademie věd ČR, České konference rektorů, vědeckých institucí i řady českých vysokých škol.

„Svou roli ve vytváření sociálního bezpečí hraje každý z nás. Vedoucí pracovníci a pracovnice a vrcholový management ale mají zvláštní odpovědnost za to, aby instituce, které řídí, byly bezpečné a zajišťovaly důstojnost a respekt pro všechny. Řízení není o kontrole, ale o nastavování hodnot a vizí. A je též o institucionální odvaze řešit náročné problémy,“ upozornila v zahajovacím proslovu vedoucí NKC – gender a věda Marcela Linková.

Úvodní řeč o nutnosti proaktivně řešit genderově podmíněné násilí pronesla prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc., vrchní ředitelka sekce vysokého školství, vědy a výzkumu z MŠMT; rektorka Univerzity Karlovy a předsedkyně České konference rektorů Prof. MUDr. Milena Králíčková, Ph.D. a Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D., místopředseda AV ČR.

Vystupující první debaty, ombudsosoby či ochránci a ochránkyně práv na vysokých školách či ústavech AV ČR, vyzdvihli pozitivní posuny v poslední době, a to zejména vliv přijímání plánů genderové rovnosti nebo motivaci pracovišť získat granty či ocenění, které ve svých pravidlech vyžadují uplatňování genderové rovnosti a aktivního řešení genderově podmíněného násilí. Pro efektivnější budování sociálního bezpečí by však potřebovali větší podporu ze strany vedení institucí, kteří často vnímají zřízení pozic ombudsosob a přijetí plánu genderové rovnosti za dostatečné. „Ocenil bych veřejnou kampaň, ve které by vedení institucí i další stakeholderi podpořili nulovou toleranci násilí,“ zmínil ombudsman Petr Šimon ze Západočeské univerzity.

Druhá diskuse dala prostor osobám z řad studentstva i začínajícím vědkyním, aby sdíleli svůj pohled na problematiku z perspektivy osob, které jsou v závislé a podřízené pozici strany. Účastnictvo panelu upozornilo na nerovnováhu moci, která je často v rukou osob, jež nevnímají sociální bezpečí jako svojí prioritu. Diskutujícím chybí aktivní řešení, které není pouze formální; ale také řešení podpory postižených či trans osob.

Problém, na kterém se shodlo široké spektrum vystupujících ze všech panelů, tkví v limitovaných kapacitách a pravomocích ombudsosob. „Jestliže daný člověk pracuje na fakultě tři hodiny týdně, musíme velmi zvažovat, jestli má cenu ho naším problémem zatěžovat,“ zpřesnilo členstvo crip kolektivu a studující FaVU Eri Mrtva. V symbolické rovině pak vnímají všichni diskutující jako absolutní minimum používat nejen při výuce genderově senzitivní jazyk, který má reálný dopad na budování inkluzivnějšího prostředí. A dále v tom, aby zátěž řešení spadala na vedení institucí, nikoliv na studující či začínající vědkyně a vědce samotné.

V závěrečném panelu přislíbila i budoucí podporu aktivního řešení genderově podmíněného násilí prof. PaedDr. Radka Wildová, CSc., vrchní ředitelka sekce vysokého školství, vědy a výzkumu z MŠMT Wildová, která v závěrečném panelu zmínila i další finanční podporu pro vysoké školy v rámci programu podpory rozvoje vysokého školství.

Pro účely konference NKC – gender a věda připravilo minimální standard, který byl široce konzultován s klíčovými orgány a organizacemi již před konferencí. Vystupující ve všech panelech zdůraznili důležitost takových standardů jako inspirace a základu pro koordinaci vysokých škol a zdůraznili provázanost jednotlivých doporučení.

Akce se konala pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, České konference rektorů a Akademie věd České republiky. Národní konference NKC – gender a věda Sociologického ústavu AV ČR jsou bienálně organizované události, které se zaměřují na téma genderové rovnosti ve výzkumu a vysokém školství. Jejich cílem je diskutovat vývoj situace v ČR a kroky a opatření směřující ke zlepšování pracovních podmínek z hlediska genderové rovnosti.

Pro více informací navštivte webové stránky <https://genderaveda.cz/> nebo naše sociální sítě.

Kontakt

Bc. Barbora Schneiderová, DiS.,
manažerka komunikace NKC – gender a věda,
tel.: 602 340 883,
email: barbora.schneiderova@soc.cas.cz

8. národní konference
SOCIÁLNÍ BEZPEČÍ:
OD OPATŘENÍ K AKCI

 Hrazeno z projektu sdílených činností CZERA financovaného MŠMT (identifikační kód MŠ21903)